اعليٰ حضرت

هڪ پيرِ ڪامِل

11-May-2022

هفتيوار سنتن ڀري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو

سُنّتن ڀريو بيان

(For Islamic Sisters)

هر مبلغ بيان ڪرڻ کان پهريان گهٽ ۾ گهٽ تي پيرا پڙهي

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ الله

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ الله

درود شريف جي فضيلت

فرمانِ آخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم: پنهنجي مجلسن کي مون تي دُرودِ پاڪ پڙهي سينگاريو، بيشڪ توهان جو مون تي درود پڙهڻ قيامت واري ڏينهن توهان جي لاءِ نور تيندو. (1)

تيری اِک اِک ادا پر اے پیارے سَو درودیں فدا، ہزار سلام

وہ سلامت رہا قیامت میں پڑھ لئے جس نے دِل سے چار سلام (2)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

بيان ٻڌڻ جون نيتون

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سٺيون سٺيون نِيّتون ڪري ونون ثواب. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ: "نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهٖ" يعني مسلمان جي نِيّت ان جي عمل کان بهتر آهي.[3] لهٰذا پنهنجي حسبِ حال سٺيون سٺيون نيتون ڪري ونون ثواب! مثال طور نيت ڪريو! ۞ عِلَم دين سکنديس ۞ سجو بيان ٻڌنديس ۞ اَدب سان ويهندس ۞ تَوَجّھ سان ٻُڌنديس

---

1 ... جامع صغير، صفحه:280، حديث:4580۔

2 ... ذوقِ نعت، صفحه:170-171۔

3 ... المعجم الكبير،سهل بن الساعدي...الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942

۞ پنهنجي اصلاح جي لاءِ بيان ٻڌنديس ۞ جيڪو ٻُڌنديس ٻين تائين پهچائڻ جي ڪوشش ڪنديس. اِنْ شَآءَ اللّٰهُ الْكَرِيْم!

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! 10 شوّالُ المکرم تي اسان جي آقا، ڪامِل ولي، پيرِ طريقت، رَهبرِ شريعت، اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه جي وِلادت جو ڏهاڙو آهي.

يقيناً اعليٰ حضرت امامِ اهلسنت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه جي بابرڪت ذات اسلامي دُنيا جي لاءِ تمام وڏي نعمت آهي. جڏهن ڪافِر اسلام جي خِلاف سازشون ڪري رهيا هئا، بدمذهبي عُرُوج تي پهچي چڪي هئي، بِدعتون عام ٿي رهيون هيون، مَعَاذَ الله! قرآني آيتن جي مفهوم بدلائڻ جون ناپاڪ ڪوششون ڪيون پئي ويون، اسلامي تعليمات کي بدلائڻ جي جرئت ٿي رهي هئي، انهن فِتنن جي وقت ۾ الله پاڪ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه جي صُورت ۾ اسلامي دُنيا کي هڪ عظيم نعمت سان نوازيو، اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه مُجَدِّد بڻجي تشريف فرما ٿيا ۽ الحمد لله! پاڻ ڪَرُ ڪٽنڌڙ فتنن جو سَر قلم ڪيائون، ڪافِرن جي سازشن کي ناڪام بڻايو، بدمذهبي جو زَور ٽوڙي ڇڏيائون، بدعقيدگي جو خاتمو ڪيو، اَصل اسلامي عقيدن جي دُرُست تشريح فرمائي، اسلامي عقيدن تي، اسلام جي اعليٰ تعليمات تي، قرآن جي عِزّت ۽ حُرمت تي، رسولِ اڪرم، نورِ مُجَسَّم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي عزّت ۽ نامُوس تي پهرو ڏنائون، بدعتن کي مٽايائون، سنتن کي عام ڪيائون، معاشري جي اِصلاح فرمائي، ماڻهن کي عشقِ رسول جا جام ڀري ڀري پيئاريا ۽ الحمد لله! فتنن کي مٽائي دِين جو پرچم بلند فرمايائون.

تُو نے باطل کو مٹایا اے امام احمد رضا
دین کا ڈنکا بجایا اے امام احمد رضا

تھرتھرائے کانپ اُٹھے باغیانِ مصطفےٰ
قہر بن کے اُن پہ چھایا اے امام احمد رضا

حشر تک جاری رہے گا فیض مرشد آپ کا
فیض کا دریا بہایا اے امام احمد رضا

قبر پر ہو بارشِ انوارِ حق تیری سدا	ہو نبی کا تجھ پہ سایہ اے امام احمد رضا[1]

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان جا اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه الحمد لله! همہ جِهت (گھڻ رُخي) شخصيت آهن يعني سندن مبارڪ سيرت کي جهڙي پهلو سان ڏسجي، بَس ڪمال ئي ڪمال نظر اچي ٿو، جهڙي طرح اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه تمام وڏا مُفَسِّر آهن، زبردست مُحَدِّث آهن، بي مثال عالِم آهن، باڪمال مفتي آهن، عابِد آهن، زاهد آهن، اهڙي طرح اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه هڪ ڪامِل ولي ۽ پيرِ ڪامِل پڻ آهن. اڄ بہ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا لکين ڪروڙين مريد دُنيا ۾ موجود آهن ۽ جيترا عطاري ۽ عطاريہ آهن اهي تہ الحمد لله! رَضوي ئي آهن ڇو تہ امير اهلسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي واسطي سان ئي سلسلہ قادريہ ۾ بيعت ڪن ٿا.

جيئن تہ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه اسان جا پير آهن، هر عاشِقِ رسول جي دِل جي ڌڙڪن آهن. لٰهذا اڄ اسان اعليٰ حضرت هڪ پيرِ ڪامِل جي عنوان سان سيرتِ رَضا جا ڪجھ پهلو ٻڌڻ جي سَعادت حاصِل ڪنديون سين. الله پاڪ اسان سيني کي مَسلَڪِ اعليٰ حضرت تي ثابت قدمي نصيب فرمائي، عشقِ رضا تي، اَوليائن جي محبت تي ۽ بالخصوص عشقِ مصطفيٰ تي استقامت عطا فرمائي.

آمِيْن بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

مجھے تم مَسلکِ احمد رضا پر استِقامت دو	بنوں خدمت گزارِ اہلِ سنّت یارسولَ اللہ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

هڪ دروازو پڪڙيو! مضبوط پڪڙيو...!

سَيد اَيوب علي صاحب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه: هي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا شاگِرد بہ آهن ۽ عام طور اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي خِدمت ۾ حاضِر بہ رهندا هئا، سيرتِ اعليٰ

[1]... وسائل بخشش، صفحہ:525۔

حضرت تي سڀ کان پهريان ڪم ڪرڻ جي سَعَادت بہ سَيد اَيوب علي رَحمَةُ اللہِ عَلَيه کي ئي نصيب ٿي.

انهن (سيد اَيوب علي رَحمَةُ اللہِ عَلَيه) جو بيان آهي: هڪ ڏينهن مان ۽ منهنجو ڀاءُ سَيد قناعت علي رَحمَةُ اللہِ عَلَيه اعليٰ حضرت رَحمَةُ اللہِ عَلَيه جي گهر مبارڪ حاضِر ٿي ڪنهن علمي ڪم ۾ مَصرُوف هئاسين، صبح جي 9 يا 10 وڳي جو وقت هو، هڪ نوجوان آيو ۽ سلام ڪري هڪ پاسي ماٺ ٿي ويهي رهيو. اسان پڇيو: ڪٿان کان آيا آهيو؟ چيائين: مِيرَٺ جو رهواسي آهيان. اسان پڇيو: ڪيئن تڪليف فرمائي (يعني ڪهڙي ڪم سان اچڻ ٿيو آهي)؟ ان سُوال تي اهو نوجوان بي اختيار رَوئڻ لڳو. اسان هر هر پڇيو پر ان ڪو جواب نہ ڏنو. نيٺ وڏي اِصرار کان بعد چيائين: مان حُضُور اعليٰ حضرت (رَحمَةُ اللہِ عَلَيه) جو مُرِيد آهيان. هن سال مون کي خواجہ غريب نواز رَحمَةُ اللہِ عَلَيه جي عُرسِ پاڪ ۾ حاضِري جي سَعَادت ملي، اتي مون هڪ شخص کي ڏٺو جيڪو بظاهر ڪو بزرگ هستي نظر آيو پئي، مون ان جا پير چُمي ادب ڪيو.

اتي موجود ڪجهہ ماڻهن مون کي چيو: توهان هن جا مريد ٿي وڃو! مون چيو: مان تہ پهريان ئي اعليٰ حضرت رَحمَةُ اللہِ عَلَيه جو مريد آهيان. ان تي ماڻهن چيو: **اتي توهان شريعت ۾ بيعت آهيو، هتي طريقت ۾ بيعت ٿي وڃو.** بَس ماڻهن جون هن طرح جون ڳالهيون ٻڌي مان اُن شخص جو مريد ٿي ويس. مُرِيد ٿيڻ کان بعد مان پنهنجي قيام گاهہ تي آيس، ڪجهہ دير آرام جي لاءِ ليٽي سمهي پيس. ڇا ٿو ڏسان جو خواب ۾ اعليٰ حضرت رَحمَةُ اللہِ عَلَيه آيا، نوراني چهري تي جلال ظاهر ٿيو، اعليٰ حضرت رَحمَةُ اللہِ عَلَيه فرمايو: **اسان کي اسان جو شجرو واپس ڪري ڇڏيو.** ايترو ئي فرمايائون جو منهنجي اک کلي پئي. بَس انهيء ڏينهن کان منهنجي طبيعت ڪنهن ڪم ۾ نٿي لڳي، اسڪول پڙهندو هئس، اهو بہ ڇڏي ڏنو، هر وقت دِل اهو ئي چاهي ٿي تہ بس دانهون ڪري روئيندو رهان.

سَيد اَيوب علي رَحمَةُ اللہِ عَلَيه فرمائن ٿا: نوجوان جون ڳالهيون ٻڌي اسان ان کي

آٿت ڏيندي چيو: اوهان گهٻرايو نہ، ظهر نماز مهل اعليٰ حضرت (رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه) ايندا، نماز ڪان بعد عرض ڪجو تہ مان تجديدِ بيعت جي لاءِ حاضِر ٿيو آهيان. اسان جي ڳالھ ٻُڌي ان نوجوان کي ڪجھ سڪون مليو. اجا اهي ڳالهيون ٿي رهيون هيون تہ اعليٰ حضرت (رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه) **خِلافِ معمول** پنهنجي ڪمري مان ٻاهر نڪتا ۽ اُن نوجوان کي فرمايائون: اوهان جو ڪيئن اچڻ ٿيو؟ اعليٰ حضرت (رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه) جا هي لفظ ٻُڌي اسان کي تعجب ٿيو، ڇو تہ سندن مبارڪ عادت اها هئي تہ جڏهن بہ ڪو ايندو هو تہ ان ڪان پڇندا هئا: اوهان ڪيئن تڪليف فرمائي؟ (يعني اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه جو عادت ڪان هٽي ڪري ان نوجوان ڪان ايئن پڇڻ تہ اوهان جو ڪيئن اچڻ ٿيو؟ هي الفاظ ئي ٻڌائي رهيا هئا تہ پاڻ ان نوجوان ڪان سخت ناراض آهن).

خير! اُن نوجوان تي غم جو غلبو هو، ان اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه جي هن سُوال تي روئڻ شروع ڪيو ۽ ڪو جواب نہ ڏئي سگهيو. ڪجھ دير بعد اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمايو: روئڻ جو ڪهڙو فائدو؟ مطلب ٻڌايو! هي فرمان ٻُڌي ان نوجوان سڄو واقعو بيان ڪيو. اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه ان جوسڄو واقعو ٻڌي فرمايائون: مون وٽ ڇو آيا آهيو؟ هو نوجوان ٻيهر روئڻ لڳو، غم جي غلبي جي ڪري ان کي ايتري همت ئي نہ ٿي جو تجديدِ بيعت جي لاءِ عرض ڪري سگهي. خير! اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمايو: اوهان هت ترسو، مون کي ڪم ڪرڻو آهي. هي چئي پاڻ واپس موٽي ويا.

سيد اَيوب علي رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمائن ٿا: اسان ٻيهر ان نوجوان کي تسلي ڏيندي چيو: اوهان ڊپ نہ ڪريو، اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه ظهر نماز جي لاءِ ايندا، ان وقت تجديدِ بيعت جي لاءِ عرض ڪجو. مختصر هي تہ ظهر جي وقت جڏهن اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه آيا تہ نماز ڪان بعد ان نوجوان همت ڪري تجديدِ بيعت جي لاءِ عرض ڪيو. اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمايو: جڏهن اوهان اتي بيعت ٿي چڪا آهيو، تہ پوءِ مون کي ڇو چئي رهيا آهيو؟ نوجوان عرض ڪيو: حُضُور! مون

ڪان غلطي ٿي آهي، ماڻهن جي ورغلائڻ ۾ اچي ويو هئس، پنهنجي قصور جي معافي گهران ٿو. اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو: خوب غور ڪري وٺ! سوچي وٺ! سمجهي وٺ! مون کي مريد ڪرڻ جو شوق نه آهي پر صرف اهو جو ماڻهو صِراطِ مستقيم تي قائِم رهن (يعني مان صِرف ان ڪري ماڻهن کي مريد ڪندو آهيان جو ماڻهو سڌي راهه تي رهن، ان ڪان عِلاوه مريد ڪرڻ ۾ مون کي ڪو لالچ نه آهي، وڌيڪ فرمايائون:) هي نيڪ نه آهي جو اڄ هن دروازي تي بيٺا هجو، سڀاڻي ان دروازي تي. يَڪ دَر گِير مُحڪَم گِير (يعني هڪ دروازو پڪڙيو! مضبوط پڪڙيو...!). ان تي نوجوان هٿ ٻڌي عرض ڪيو: سائين ايئن ئي ٿيندو، خُدا جي لاءِ هاڻي منهنجو قُصُور مُعَاف فرمايو. ان تي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ان نوجوان کي ٻيهر بيعت فرمايو ۽ اهو نوجوان خوش خوش پنهنجي گهر هلي ويو.[1]

ميں گرفتارِ بلائے دوجہاں	ہر بلا سے کر رِہا احمد رضا!
تُم ہی مرشِد، تم دوائے رنج و غم	مجھ پہ بھی چشمِ عطا احمد رضا!

صَلُّوا عَلَى الحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ڏٺو اوهان! اسان جي آقا اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ڪوڙ سارين مَصرُوفيتن جي باوُجُود پنهنجي مُرِيدن تي ڪيتري نگاهه رکندا هئا. اهو شخص جنهن جي هٿ تي ان نوجوان بيعت ڪئي هئي، شايد ڪو چڱو ماڻهو نه هو، تڏهن ته ان جي آس پاس جي ماڻهن هي چيو: **اتي توهان شريعت ۾ بيعت آهيو، هتي طريقت ۾ بيعت ٿي وڃو.**

هي تمام وڏي گمراهي آهي. هاڻي به ڪجهه ماڻهو طريقت کي شريعت کان جُدا سمجهن ٿا، جڏهن ته شريعت ۽ طريقت 2 جُدا شيون نه آهن،طريقت شريعت ئي جو حِصو آهي. پِيرانِ طريقت جيڪي واقعي سچا ۽ ڪامِل پِير هوندا آهن اهي ته پاڻ به ڪثرت سان عبادت ڪندا آهن ۽ پنهنجي مُرِيدن کي به خُوب

[1]... حياتِ اعلیٰ حضرت، جلد:3، صفحہ:195 بتغیّر۔

عبادت ۽ رياضت ايستائين جو نفل نمازن ۽ روزن جي به تلقين فرمائيندا آهن جڏهن ته ڪجھ نادان جيڪي شريعت ۽ طريقت ۾ فرق ڪن ٿا، اهي فرض نمازون به پُوريون نٿا پڙهن، شرعِي احڪام ڪي ضروري نٿا سمجهن، بلڪ ڪجھ ته مَعَاذَ الله! شريعت جو مذاق به اُڏائيندا آهن، ان ڪري اهڙن کي پِير بڻائڻ هرگز هرگز دُرُست نه آهي.

اهو ئي سبب آهي جو اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پنهنجي مُرِيد تي ڪرامت ڀري نگاهه فرمائي، سندن جو مُرِيد اجمير شريف ۾ هو، ان اتي غلطي ڪئي، اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کي بريلي ۾ رهندي ڪرامت طور ان جي خبر به پئي ۽ پاڻ يڪدم خواب ۾ اچي ناراضِي جو اِظهار فرمائي پنهنجي مُرِيد جي اِصلاح جو ذريعو به بڻجي ويا.

ميں گرفتارِ بلائے دوجہاں	ہر بلا سے کر رہا احمد رضا!
تُم ہی مرشد، تم دوائے رنج و غم	مجھ پہ بھی چشمِ عطا احمد رضا!

صَلُّوا عَلَی الحَبِیب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پِير بڻائڻ جو هڪ وڏو فائدو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! هتي اهو به معلوم ٿيو ته پِير بڻائڻ تمام وڏي فائدي جي ڳالهه آهي، هن جو هڪ تمام وڏو فائدو ته هي آهي ته جنهن جو پِير ڪامِل هجي، اهو پنهنجي مُرِيد کي ڪڏهن ڀٽڪڻ ناهي ڏيندو. ڏسو! ان نوجوان ڪامل پِير، اعليٰ حضرت امامِ اهل سُنّت شاهه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي هٿ ۾ هٿ ڏنو هو، ان ڪري هو گمراهي کان ۽ گمراهه ڪندڙن کان بچي ويو.

اڄڪلهه فتنن جو دَور آهي، اسان کي به گهرجي ته باشرع، جامِع شرائط پِيرِ ڪامِل جون مريد ٿي وڃون، ان جي برڪت سان اِن شَآءَ اللهُ الڪرِيم! گمراهي کان به بچي وينديون سين ۽ ايمان جي حفاظت جو به سامان ٿي ويندو.

حشر تک جاری رہے گا فیض مرشد آپ کا	فیض کا دریا بہایا اے امام احمد رضا
اے امامِ اہل سنّت نائب شاہِ اُمم	کیجئے ہم پر بھی سایہ اے امام احمد رضا[1]

بيعت تمام پياري سُنّت آهي

اعليٰ حضرت امامِ اهلسنت شاهه امام احمد رضا خان رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمائن ٿا: بيعت بيشڪ سُنّتِ محبوبہ (يعني تمام پياري سُنّت) آهي.[2]

اسان جا آقا ۽ موليٰ، محمد مصطفيٰ، ٻنهي جهانن جي داتا، امامُ الانبيا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ڪيئي ڀيرا بيعت ورتي ۽ صحابي سڳورن عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان پاڻ سڳورن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي مبارڪ هٿ ۾ هٿ رکي بيعت ڪئي. انهن مان هڪ بيعت جو ذِڪر ڪندي الله رَبُّ العالمين قرآنِ مجيد ۾ فرمائي ٿو:

لَقَدۡ رَضِيَ اللّٰهُ عَنِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ اِذۡ يُبَايِعُوۡنَكَ تَحۡتَ الشَّجَرَةِ (پاره:26، سورة فتح:18)	ترجَمو ڪنزُ العرفان: بيشڪ اللّٰه ايمان وارن سان راضي ٿيو جڏهن اهي وڻ جي هيٺان تنهنجي بيعت ڪري رهيا هئا.

جنهن جو ڪو پير نه آهي، ان جو پير شيطان آهي

فتاويٰ رضويہ، جلد:26، صفحي: 575 تي آهي (جنهن جو خُلاصو ڪجهه هيئن آهي): هڪ حديث روايت ڪئي ويندي آهي: مَن لَا شَيۡخَ لَهٗ فَشَيۡخُهُ الشَّيۡطٰن جنهن جو ڪو پير نه آهي، شيطان ان جو پير آهي.

هن روايت جا پُورا پُورا مِصدَاق اهي ماڻهو آهن جيڪي مشائِخ ڪرام کي

---

[1]… وسائل بخشش، صفحہ:525 ملتقطاً۔

[2]… فتاوی رضویہ، جلد:26، صفحہ:586۔

نٿا مڃن.[1]

نيڪ پرھيزگار بہ پِير جي ھٿ تي بيعت ڪن

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ڪجھ ماڻھن کي وَسوَسو ايندو آھي تہ مون کي پِير بنائڻ جي ضرورت نہ آھي، مان نمازون بہ پڙھان ٿي، روزا بہ رکان ٿي، نفلي عبادتون بہ ڪيان ٿي، باطني گُناھن کان بہ بچان ٿي وغيره وغيره، اھڙي طرح جون ڳالھيون سوچي ماڻھو پِير بنائڻ کان مَحرُوم رھندا آھن .

اھڙن جي بارگاھ ۾ عرض آھي تہ پھريان تہ پنھنجو پاڻ کي چڱو سمجھڻ واري سوچ ئي چڱي نہ آھي، ھن ۾ خود پسندي جي بُوءِ آھي، ٻئي نمبر تي اھو ياد رکو! تہ ڪو ڪيتري ئي پھتل ھجي، اھا بہ پِيرِ ڪامِل جي ڳولھا ڪري، پِير بنائي، سچي نسبت حاصِل ڪري ڇو تہ سچّي نسبت جي بغير معرفت جا درجات طئي ٿيڻ ڏاڍو ڏکيو، بلڪ ناممڪن آھي. ڏسو! الله پاڪ قرآنِ ڪريم ۾ متقي (پرھيزگار) ماڻھن کي وسيلو اختيار ڪرڻ جو حڪم ڏنو آھي، ارشاد ٿئي ٿو:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ ابْتَغُوْۤا اِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ (پاره:6، سورۂ مائده:35)	ترجَمو ڪنزُ العرفان: اي ايمان وارؤ! الله کان ڊڄو ۽ ان جي طرف وسيلو ڳوليو.

حڪيم الاُمَّت، مفتي احمد يار خان نعيمي رَحمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ ھن آيت جي حوالي سان فرمائن ٿا: ھن آيت ۾ تقوي کان بعد وسيلي جي ڳولھا جو حڪم ڏئي ٻڌايو ويو تہ ڪو متقي پرھيزگار تقويٰ جي چاھي ڪنھن درجي تي پھچي وسيلي کان بي نياز نٿو ٿي سگھي، لھٰذا ڪو متقي مسلمان ھي نہ سمجھي تہ مان تہ متقي ٿي ويس ھاڻي مون کي الله پاڪ تائين پھچڻ جي لاءِ ڪنھن وسيلي جي ضرورت نہ

[1]... فتاوی رضويہ، جلد:26، صفحہ: 575 خلاصتً۔

آهي، جيئن هر مومن اَعمَال ۽ تقويٰ جو حاجت مند آهي، ايئن ئي هر متقي وسيلي جو محتاج آهي. [1]

صَلُّوا عَلَى الحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پيرِ ڪامِل جا چار شرط

اعليٰ حضرت امامِ اهلسنت، امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: بيعت جي لاءِ لازِم آهي تہ پير 4 شرطن جو جامِع هجي: (1): صحيح العقيده سُنّي هجي (2): ايترو عِلم رکندو هجي جو پنهنجي ضرورت جا مسئلا ڪتابن مان ڪڍي سگهي (3): فاسِقِ مُعلِن (يعني اِعلانيہ گُناه ڪرڻ وارو) نہ هجي (4): ان جو بيعت وارو سلسلو نبي ڪريم، رءوف رحيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم تائين مُتَّصِل (يعني مليل) هجي. جتي انهن شرطن مان ڪو هڪ شرط گهٽ آهي، بيعت جائِز نہ آهي. [2]

صَلُّوا عَلَى الحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پنهنجي پيرِ ڪامِل جي نگاه ۾

1294 هجري جو واقعو آهي، ان وقت اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي عمر مبارڪ 22 سال هئي، هڪ ڏينهن سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ڪجھ سوچي روئڻ لڳا ۽ روئندي روئندي سمهي پيا، خواب ۾ ڏٺائون تہ سندن ڏاڏو حضرت مولانا مفتي رضا علي خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه آيو آهي ۽ هڪ صندوقچي (ننڍڙي پيتي) ڏئي فرمايائون: عنقريب اهو شخص اچڻ وارو آهي جيڪو توهان جي دِل جي درد جي دَوا ڪندو.

اڳئين ئي ڏينهن حضرت مولانا شاه عبد القادِر بدايوني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه آيا ۽ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کي ساڻ وني مارهره ڏانهن ويا، مارهره شريف جي اسٽيشن تي

---

[1]... تفسير نعيمى، پاره:6، سورۂ مائده، تحت الآية:35، جلد:6، صفحہ:394 و 402 خلاصةً ـ

[2]... فتاوىٰ رضويہ، جلد:26، صفحہ:568ـ

پهچندي ئي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو: **ڪامِل شيخ جي خوشبو اچي رهي آهي.**[1]

سُبْحٰنَ اللهِ! مُرِيدِ ڪامِل جي ڪيفيت ڏسو! اجا مُرِيد بہ ناهي ٿيو، پِيرِ ڪامِل جي خوشبو پهريان ئي ڪان اچي رهي آهي. اسٽيشن ئي تي هڪ جڳهہ تي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه غسل فرمايو، نوان ڪپڙا پاتا، پوءِ خانقاه برڪاتيہ ۾ حاضِر ٿي ويا.

جڏهن خانقاه برڪاتيہ جي شيخِ ڪامِل، تاجدارِ مارهره، امام الاولياء حضرت مولانا شاهہ آل رسول مارهروي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي خِدمتِ بابرڪت ۾ پهتا تہ شاهہ آلِ رسول رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ڏسندي ئي فرمايو: **اچو! اسان تہ ڪيئي ڏينهن ڪان انتظار ڪري رهيا آهيون.**[2]

اللهُ اَڪبَر! **پياريون پياريون اسلامي ڀينرون!** غور فرمايو! مُرِيدِ ڪامِل ڪي اسٽيشن ئي تان پِيرِ ڪامِل جي خوشبو محسوس ٿي رهي آهي ۽ پِيرِ ڪامِل آهن جو ڪيئي ڏينهن ڪان انتظار فرمائي رهيا آهن. خير! شاهہ آلِ رسول رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ڪي بيعت ڪيو ۽ انهيءَ وقت سلسلہ عاليہ قادريہ، سلسلہ چشتيہ، سلسلہ سهروورديہ، سلسلہ نقشبنديہ مطلب تمام سلسلن جي اجازت ۽ خِلافت عطا فرمائي. ان سان گڏوگڏ جيڪي تبرڪات بزرگن ڪان هلندا پئي آيا، اهي سيئي پڻ عطا فرمايا، هڪ صندوقچي بہ عطا ڪئي جنهن ڪي وظيفي جي صندوقچي چئبو آهي.

هاڻي هتي غور فرمايو! اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه اجا پِيرِ ڪامِل جي بارگاهہ ۾ حاضِر ٿيا آهن، اجا بيعت ڪئي ئي آهي جو پِيرِ ڪامِل سندن تي ايتري عنايت ۽ لطف فرمايو. پهرين ئي ملاقات ۾ شاهہ آلِ رسول رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جون ايتريون عنايتون ڏسي سمورا مُرِيد حيران هئا، ان وقت شاهہ آلِ رسول رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا جانشين ۽ پوٽا

[1]... فيضان اعلیٰ حضرت، صفحہ:315۔

[2]... فيضان اعلیٰ حضرت، صفحہ:316۔

سَيد ابو الحسين احمد نُوري رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَيْه بہ موجود هئا، انهن ڏاڏي سائين جي خِدمت ۾ عرض ڪيو: حُضُور! اوهان وٽ خِلافت ۽ اجازت ايتري عام نہ آهي، اوهان تہ سالن تائين رياضت ڪرائيندا آهيو، آهستہ آهستہ منزلون طئي ڪرائي پوءِ وڃي ڪنهن کي ان لائق ڏسندا آهيو تہ پوءِ بہ صِرف 1 يا 2 سلسلن جي اجازت ۽ خِلافت عنايت فرمائيندا آهيو آخر! هن 22 سالن جي نوجوان (يعني اعليٰ حضرت رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَيْه) تي پهرين ملاقات ئي ۾ ايتريون عنايتون ڇو فرمايائون؟

پنهنجي پوٽي جو هي سُوال ٻُڌي شاهہ آلِ رسول رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَيْه جي اکين ۾ ڳوڙها اچي ويا ۽ فرمايائون: اي انسانو! توهان احمد رضا بابت ڇا ڄاڻو...! پوءِ فرمايائون: مان فِڪر مند هئس تہ جيڪڏهن اللّٰه پاڪ قيامت جي ڏينهن فرمايو: اي آلِ رسول! تو دُنيا مان اسان جي لاءِ ڇا آندو آهي؟ تہ مان ڪهڙو جواب ڏيندس. الحمد للّٰه! اڄ اها ڳڻتي پري ٿي وئي. هاڻي جيڪڏهن اللّٰه پاڪ مون کان پڇيو تہ آل رسول! دُنيا مان ڇا آندو اٿئي تہ مان مولانا احمد رضا کي پيش ڪندس.

روزِ محشر اگر مجھ سے پوچھے خُدا | بول آلِ رسول تُو لایا ہے کیا
عرض کر دوں گا لایا ہوں احمد رضا | یاخُدا یہ امانت سلامت رہے

مسلکِ اعلیٰ حضرت سلامت رہے

شاهہ آلِ رسول رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَيْه وڌيڪ فرمايائون: (انسانو! ٻُڌو...!) باقِي ماڻهو زَنگ آلود دِليون کڻي ايندا آهن، انهن کي تيار ڪرڻو پوندو آهي، احمد رضا صاف شفّاف (يعني پاڪ صاف) دِل کڻي بلڪل تيار ٿئي آيا آهن، انهن کي تہ صِرف نسبت جي ضرورت هئي.[1]

سُبْحٰنَ اللّٰه! پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! هي آهن پِيرِ ڪامِل جا مَنظُورِ نظر، مُرِيدِ ڪامِل اسان جا آقا، اعليٰ حضرت امام اهلسنت، شاهہ امام احمد رضا خان

[1]... تجلیات امام احمد رضا، صفحہ:37۔

رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ. ٿورو غور فرمايو! اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ **جي عمر مبارڪ ان وقت ڇا هئي؟ 22 سال.** ان عمر ۾ بہ اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ ڪيڏا پاڪ صاف، عِبَادت گذار، نيڪ دِل، نيڪ سيرت، شريعت جا زبردست پيروڪار هئا، جو سندن پِيرِ ڪامِل فرمايو: **احمد رضا پاڪ صاف دِل کڻي آيو آهي، انهن کي صِرف نسبت جي ضرورت هئي.**

سُبۡحٰنَ اللہ! **الله** پاڪ اعليٰ حضرت امامِ اهلسنت رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ **جي صدقي اسان** کي دِل جي پاڪيزگي عطا فرمائي. ڪاش! اسان بہ پنهنجي پِير صاحب جون مَنظُورِ نَظر بڻجڻ لائق ٿي وڃون.

آمِین بِجَاہِ خَاتَمِ النَّبِیّٖن صَلَّی اللہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

اعليٰ حضرت نائِبِ غوثِ اعظم آهن

علي پُور سيدان (پنجاب، پاڪستان) جا مشهور بزرگ آهن: حضرت مولانا پِير جماعت علي شاهه صاحب رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ. پاڻ سَيد زاده آهن ۽ غوثِ پاڪ جي اَولاد مان آهن. پِير جماعت علي شاهه صاحب رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ فرمائن ٿا: هڪ ڏينهن مون کي خواب ۾ شهنشاهه بغداد سرڪار غوثِ اعظم رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ جي زيارت جو شَرف حاصِل ٿيو، حُضُور غوثِ اعظم رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ فرمايو: **هند ۾ منهنجا نائب مولانا احمد رضا خان آهن.**[1]

اهڙي طرح شيرِ رَبَّاني حضرت ميان شير محمد شرقپوري رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ کي بہ هڪ ڀيري خواب ۾ شهنشاهه بغداد، سرڪار غوثِ اعظم رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ جي زيارت نصيب ٿي، ميان صاحب فرمائن ٿا: مون غوثِ پاڪ رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ کان پڇيو: حُضُور! هن وقت دُنيا ۾ اوهان جو نائب ڪير آهي؟ سرڪارِ غوثِ اعظم رَحۡمَةُ اللہِ عَلَیۡہ فرمايو: **بريلي ۾ مولانا احمد رضا خان.**[2]

1... فيضان اعلی حضرت، صفحہ:323۔

2... فيضان اعلی حضرت، صفحہ:323۔

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! **اعليٰ حضرت** رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ **غوثِ پاڪ جا نائِب آهن،** اها ڳالهه ڪا ڳُجهي نه هئي، بلڪ اُن وقت جا مشائِخ عُظّام ۽ پِيرانِ طريقت سيني کي خبر هئي ته **اعليٰ حضرت نائِبِ غوثِ اعظم** آهن، ان ڪري هو ماڻهن کي بريلي جو رستو ڏيکاريندا يعني اعليٰ حضرت رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ جو **مريد ٿيڻ** جي ترغيب ڏياريندا هئا.

توهان جو حِصّو بريلي ۾ آهي

سيد اَيوب علي رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ فرمائن ٿا: محله گڙهي ۾ هڪ شخص رهندو هو، ماڻهو ان کي انجينئر صاحب چوندا هئا. هڪ ڀيري هو شهر کان ٻاهر ڪٿي سَفر تي ويو، اتي ماڻهن ٻڌايو ته هتي جبل جي چوٽي تي هڪ نيڪ بزرگ رهي ٿو پر هو ڪنهن کي پاڻ وٽ اچڻ نٿو ڏئي، جيڪڏهن ڪو شخص جبل تي چڙهڻ جي ڪوشش ڪري ته مٿان کان پٿر ڪرڻ لڳن ٿا، ايئن جبل تي چڙهڻ جي ڪوشش ڪرڻ وارو واپس موٽي ويندو آهي. انجينئر صاحب جڏهن هي ٻُڌو ته پَڪو ارادو ڪيائين ته چاهي ڪجھ به ٿئي، مان اُن بزرگ جي زيارت جي لاءِ ضرور ويندس. انجينئر صاحب جبل ڏانهن وڃڻ لڳا، جڏهن ان جبل تي چڙهڻ شروع ڪيو ته واقعي پٿر هيٺ ڪرڻ لڳا، انجينئر صاحب به ارادي جو پَڪو هو، ان پٿرن جي ڪا پرواهه نه ڪئي ۽ نظر جهڪائي جبل تي چڙهندو ويو، انجينئر صاحب ئي جو بيان آهي: مان جيئن جيئن قدم وڌائيندو ويس، پٿرن جو آواز وڌي رهيو هو، ايئن به ٿيو جو ڪجھ پٿر بلڪل منهنجي ويجهو کان نڪتا پر مون همّت نه هاري ۽ جبل تي چڙهندو ويس. نيٺ جڏهن جبل جي چوٽي تي پهتس ته ڏٺم هڪ نيڪ بزرگ ڪنڌ جهڪائي ويٺا آهن، مان انهن جي ويجهو وڃي خاموش ٿي ويهي رهيس، ڪافِي دير بعد اُنهن نگاهه ڪٿي مون ڏانهن ڏٺو، مون سلام عرض ڪيو، انهن سلام جو جواب ڏنو ۽ اهو ئي فرمايو: بابا! مون وٽ ڇو آيو آهين؟ **تنهنجو حِصو ته مولانا احمد رضا خان صاحب وٽ بريلي ۾**

آهي.

انجينئر صاحب هي ٻڌو ته يڪدم سلام ڪري واپس اچي ويو ۽ بريلي ۾ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي بارگاهه ۾ پهچي اعليٰ حضرت جو مريد ٿي ويو.[1]

الله الله نو بہار عظمتِ احمد رضا	غنچہ غنچہ ہے زبانِ مدحتِ احمد رضا
سائیہ قصرِ دنی میں منزلت پایا ہوا	کتنا اونچا ہے مقامِ عزتِ احمد رضا

جيڪو اُن جو نه آهي، هو منهنجو نه آهي

شاهه صاحب محمد شير ميان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پيلي ڀيت جا تمام مشهور بزرگ هئا، پنهنجي وقت جا ڪامِل ولي ۽ پيرِ طريقت هئا، پاڻ به اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه سان گهڻي محبت ڪندا هئا. هڪ ڀيري شاهه مِير خان صاحب مُرِيد ٿيڻ جي لاءِ شاهه صاحب محمد شير ميان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي خِدمت ۾ حاضِر ٿي عرض ڪيو: مون ڪي پنهنجو مريد بڻايو! هن تي شاهه صاحب محمد شير ميان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ڪجهه منٽ جي لاءِ پنهنجون اکيون بند ڪيون، پوءِ فرمايائون: توهان جو حِصو مون وٽ نه آهي، بريلي وڃو! وڏي مولوي صاحب اعليٰ حضرت وٽ توهان جو حِصو آهي، ان جا مريد ٿي وڃو!

وڌيڪ فرمايائون: **جيڪو اُن جو مريد، اهو منهنجو مريد، جيڪو منهنجو مُريد، هو اُن جو مريد، جيڪو اُن جو نه آهي، هو منهنجو نه آهي.**[2]

اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه قُطبُ الاِرشاد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اعليٰ حضرت امام اهلسنت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پِيرانِ پِير، پِير دستگير حُضُور غوثِ اعظم شيخ عبد القادِر جيلاني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا نائِب آهن ۽ سندن هڪ لقب آهي: قُطبُ الاِرشاد. **قُطب:** وِلايت جو هڪ درجو آهي، اهو

[1]... فيضان اعلیٰ حضرت ، صفحہ:342۔

[2]... تجليات امام احمد رضا، صفحہ:67تا68 بتغیّر قليل۔

ڪامل ولي جيڪو طريقت جي سمورن مقامات جو جامِع هجي ان کي قُطب چيو ويندو آهي، قطب پنهنجي زماني جي سمورن ولين ۾ انفرادي شان وارو هوندو آهي، ان کي غوث بہ چوندا آهن ۽ هي پنهنجي زماني جي ولين جو سردار هوندو آهي. اِرشَاد جي معنيٰ آهي: نيڪي جي دعوت ڏيڻ، بُرائي کان منع ڪرڻ، ماڻهن جي عقيدن جي اِصلاح ڪرڻ، عملن جي اِصلاح ڪرڻ، مُعَاشَري ۾ موجود بُرائين کي بهتر ڪرڻ، هي سڀ ڪجھ اِرشَاد ۾ شامل آهي. هاڻي قطب الارشاد جي معنيٰ ٿيندي: پنهنجي زماني جو سڀ کان وڏو مُصلِح اُمَّت (اُمَّت جي اِصلاح ڪرڻ وارو)، پنهنجي زماني جي ولين جو سردار.[1]

معلوم ٿيو اسان جا آقا، اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت، شاھ امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه قُطبُ الاِرشَاد آهن يعني پاڻ نيڪي جي دعوت عام فرمائڻ وارا، مُعَاشري جي اِصلاح فرمائڻ وارا، بُرائين کي سُڌارڻ وارا، پنهنجي مُرِيدن کي بلند درجات تائين پهچائڻ وارا ۽ پنهنجي زماني جي تمام ولين جا سردار آهن.

ان جي پويان هلندو رهجان! سيئي تنهنجي پويان هلندا

هڪ دفعي سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه مهائم شريف (هند) جي هڪ مجذوب سان ملاقات جي لاءِ ويا، حضرت عبد السلام جبل پُوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه بہ گڏ هئا. مفتي بُرهانُ الحق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: جڏهن اسان اتي پهتاسين تہ مجذوب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه مٿي تي عمامو شريف سجائي، تخت تي ويهي دلائِل الخيرات شريف پڙهي رهيو هو.

انهن اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي خوب مهمان نوازي ڪئي، جڏهن واپسي اچڻ لڳاسين تہ مون اُن مَجذُوب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا مبارڪ پير پڪڙي عرض ڪيو: منهنجي لاءِ دُعاءِ خير ڪجو! اُن مَجذُوب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه منهنجي پٺي تي هٿ رکيو ۽ سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي طرف اشارو ڪندي فرمايائون: **هن جي پويان**

[1]... فتوحات، جلد:3، صفحہ:297۔

هلندو رهجان! سيئي تنهنجي پويان هلندا.[1]

الله اڪبر! اي عاشقانِ رسول! غور فرمايو! وقت جا وڏا وڏا مشائخ، وڏا وڏا پير، اولياءُ الله، الله پاڪ جا نيڪ ٻانها اسان جي آقا، اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت شاهه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ڪيتري عزّت ڪندا هئا، انهن سيني جو جڻ هڪ ئي مؤقف هو، اهو هي ته اڄوڪي دور ۾ ڪامل ولين جو سردار ته بريلي جو تاجدار، اعليٰ حضرت شاهه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ئي آهي.

هي سڀ اولياءِ ڪرام اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي دامنِ ڪرم سان وابسته ٿيڻ، سندن جي مُرِيدن ۾ شامِل ٿيڻ ۽ سندن پويان هلڻ جي تلقين ڪندا هئا. الله پاڪ اسان کي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي سچّي پڪي غلامي نصيب فرمائي. يقيناً اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پيرِ ڪامِل آهن، الله پاڪ اسان کي مريدِ ڪامِل بڻجڻ جي توفيق نصيب ڪري.

آمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

میں گرفتارِ بلائے دوجہاں | ہر بلا سے کر رہا احمد رضا!
تُم ہی مرشد، تم دوائے رنج و غم | مجھ پہ بھی چشمِ عطا احمد رضا!

اعليٰ حضرت جون پنهنجي مُرِيدن جي لاءِ نصيحتون

پيارا پيارا اسلامي ڀينرون! اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پيرِ ڪامِل آهن، پاڻ پنهنجي مُرِيدن کي گمراهي ۽ بي عملي کان بچائيندا هئا ۽ پنهنجي مُرِيدن جي ظاهري ۽ باطني اِصلاح جي لاءِ ڀرپُور ڪوشش ڪندا هئا.

سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه وقت بوقت پنهنجي مُرِيدن جي اصلاح جي لاءِ جيڪي نصيحتون ارشاد فرمائيندا هئا، اچو! اُنهن مان ڪجهه نصيحتون ٻڌون

[1]... فيضان اعلیٰ حضرت ، صفحہ:340۔

ٿيون ۽ نيت ڪريون ٿيون ته پيرِ ڪامِل اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي هر نصيحت تي دِل ۽ جان سان عَمَل ڪنداسين. اِن شَآءَ اللهُ الڪرِيم!

(1): مذهبِ اهلِ سُنّت تي قائِم رهون

اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پنهنجي مُرِيدن کي فرمائن ٿا: مذهبِ اهلسنت و جماعت تي قائِم رهو، جيترا بدمذهب مثال طور نيچري، قادياني وغيره آهن، انهن سڀني کان جُدا رهو، انهن سڀني کي پنهنجو دُشمن سمجهو، انهن جي ڳالهه نه ٻڌو، انهن وٽ نه ويهو، انهن جي ڪا تحرير نه پڙهو، ڇو ته شيطان کي معاذَ الله دِل ۾ وسوسو وجهندي ڪا دير ناهي لڳندي.

ماڻهو کي جتي مال يا عزّت ۽ آبرو جو انديشو هجي، اتي هرگز نه ويندو آهي، دين ۽ ايمان سڀ کان وڌيڪ عزيز آهي، ان جي حفاظت جي لاءِ حد کان وڌيڪ ڪوشش فرض آهي، مال ۽ دُنيا جي عزّت، دُنيا جي زندگي، دُنيا ئي تائين آهي، دين ۽ ايمان سان هميشگي جي گهر (يعني آخرت) ۾ ڪم پوندو آهي، لهٰذا دين ۽ ايمان بابت فِڪر سڀ کان وڌيڪ لازِم آهي.

(2): پنج ئي نمازن جي پابندي ڪريو!

سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه وڌيڪ فرمائن ٿا: پنج وقت جي نمازن جي پابندي نهايت ضروري آهي، بي نمازي مسلمان جڻ صرف شڪل جو انسان آهي جو ظاهر صُورت انسان جي آهي ڪم انسانن وارا نه آهن، بي نمازي اهو نه آهي جيڪو ڪڏهن نماز نه پڙهي، بلڪ جيڪو هڪ وقت جي به قصداً (جاڻي واڻي) ڇڏي ڏي، اهو به بي نمازي آهي.

(3): قضا نمازون ادا ڪريو!

جيتريون نمازون قضا ٿيون آهن، سڀني جو هيئن حساب لڳايو جو ڪا نماز حساب ۾ باقي نه رهجي وڃي، وڌيڪ ٿين ته حرج نه آهي، ۽ اهي سڀ (قضا

www.dawateislami.net

نمازون) طاقت مطابق آهستہ آهستہ نهايت جلد ادا ڪريو، ڪاهلي ۽ سستي نہ ڪريو ڇو تہ موت جو وقت ڪنهن کي خبر نہ آهي.

(4): قضا روزا رکو!

پيرِ ڪامِل اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه پنهنجي مُرِيدن کي نصيحت ڪندي وڌيڪ فرمائن ٿا: جيترا روزا ڪڏهن قضا ٿيا هجن، پيو رمضان اچڻ کان پهريان پُورا ڪيا وڃن، حديث شريف ۾ آهي: جيستائين پوئين رمضان جي روزن جي قضا نہ ڪئي وڃي، بعد وارا روزا قبول نٿا ٿين.[1]

(5): زڪوٰة ادا ڪريو!

جيڪو مال دار (دولت مند) آهي (۽ زڪوٰة فرض ٿيڻ جا بيا شرط بہ پورا آهن تہ اهي) زڪوٰة بہ ڏين، جيترن سالن جي نہ ڏني هجي، هڪدم حساب ڪري ادا ڪن، هر سال جي زڪوٰة سال مڪمل ٿيڻ کان پهريان ڏئي ڇڏيو، سال پورو ٿيڻ کان بعد دير ڪرڻ گُناهہ آهي، لهٰذا سال شروع ٿيندي ئي آهستہ آهستہ ڏيندا رهو، سال پورو ٿيڻ تي حساب ڪريو، جيڪڏهن پُوري ادا ٿي وئي تہ بهتر، نہ تہ جيتري باقي هجي، هڪدم ڏيو ۽ جيڪڏهن ڪجھ وڌيڪ ڏني آهي (يعني جيتري زڪوٰة ٿيندي هئي، ان کان وڌيڪ رقم راهِ خُدا ۾ زڪوٰة جي نيت سان ڏئي چڪا آهيو، ايتري رقم) آئنده سال مان گهٽ ڪري ونو. الله پاڪ ڪنهن جو نيڪ ڪم ضايع ناهي ڪندو.

(6): فرض حج ادا ڪريو!

صاحبِ استطاعت تي حج فرض آهي، الله پاڪ ان جي فرضيت بيان ڪري فرمايو:

ترجمو ڪنزُ العرفان: ۽ جيڪو	وَمَنۡ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ عَنِ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۹۷﴾

[1]... مسند احمد، مسند ابو هريره، جلد:3، صفحہ:266، حديث:8629ـ

(پاره:4، سورهٔ آلِ عمران:97)

انڪار ڪري تہ الله سچي
جهان کان بي پرواھ آهي.

نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ حج ڇڏڻ واري بابت فرمايو: چاهي يهودي ٿي مري يا نصراني ٿي مري.[1]

(7): باطني بيمارين کان بچو

سيدي اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه پنهنجي مُرِيدن کي وڏيڪ نصيحتون ڪندي فرمائن ٿا: ڪِذب (ڪوڙ)، فحش (يعني بيحيائي)، چغلي، غيبت، زنا، لواطت، ظلم، خيانت، ريا، تڪبر، فاسقن وارو انداز اپنائڻ ۽ هر بُري خصلت کان بچو.

جيڪو انهن (بيان ڪيل تمام) ڳالهين تي عمل پيرا رهندو، الله ۽ رسول جي وعدي سان ان جي لاءِ جنّت آهي.[2]

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! پيرِ ڪامِل اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه پنهنجي تمام مُرِيدن کي هي نصيحتون فرمايون، اچو! نيت ڪريون ٿيون، اسان جيستائين زِنده رهنديوم سين، انهن سمورين نصيحتن تي عَمَل ڪنديون رهنديون سين، اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه سچّي عقيدن، مذهبِ حق اهلسنت تي قائِم رهڻ جي نصيحت فرمائي، نيت ڪريو! هميشہ مسلڪ اعليٰ حضرت تي قائِم رهنديون سين، بدمذهبن جي صحبت کان هميشہ بچنديون رهنديون سين، صرف ۽ صرف ديني ماحول سان وابستہ اسلامي ڀينرن جي صحبت اپنائينديون سين، اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه پنجئي نمازون پابندي سان ادا ڪرڻ جي نصيحت فرمائي، لهٰذا نيت ڪريو! اِن شَآءَ اللهُ الڪرِيم! اسان جي ڪا نماز قضا نہ ٿيندي ، خدانخواستہ جيڪڏهن ڪنهن جون نمازون قضا ٿيون آهن تہ هو جلد از جلد پُوري قضا نمازون ادا ڪري، جن جا روزا قضا آهن، هو روزا رکڻ جي نيت

[1]... ترمذی ، کتاب الحج، صفحہ:223، حدیث:812۔

[2]... حیاتِ اعلیٰ حضرت، صفحہ:353تا354 ملتقطاً۔

ڪن، جن تي زڪوٰة فرض ٿئي ٿي، اهو زڪوٰة ادا ڪرڻ جي نيت ڪري، جن تي حج فرض ٿئي ٿو، اهو حج ادا ڪرڻ جي نيت ڪري ۽ ڪوڙ، غيبت، چغلي، رياڪاري، تڪبر وغيره باطني بيمارين کان سيني کي ئي بچڻو آهي، انهن کان بچڻ جي به نيت ڪريو!

صَلُّوا عَلَى الحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بيان کي ختم ڪندي سنّت جي فضيلت ۽ ڪجهه سنّتون ۽ آداب زندگي بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪيان ٿي، تاجدارِ رسالت، شهنشاهِ نُبُوَّت، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو فرمان آهي: مَن اَحَبَّ سُنَّتِي فَقَد اَحَبَّنِي وَمَن اَحَبَّنِي كَانَ مَعِي فِي الجَنَّة جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنّت ۾ مون سان گڏ هوندو.(1)

سينه تيری سُنّت کا مدينه بنے آقا! | جنت ميں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

سمهڻ جاڳڻ جون سنتون ۽ آداب

فرمانِ آخري نبي، رسولِ هاشمي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم: جيڪو شخص عصر کان بعد سمهي ۽ ان جو عقل ختم ٿي وڃي ته هو پنهنجو پاڻ کي ملامت ڪري.(2)

اي عاشقانِ رسول ! سمهڻ کان اڳ ۾ بستري کي چڱي طرح ڇنڊيو ته جيئن ڪا ايذاءُ ڏيندڙ شيءِ وغيره هجي ته نڪري وڃي ◈ سمهڻ کان اڳ هيءَ دعا پڙهي وٺو: اَللّٰهُمَّ بِاسۡمِكَ اَمُوۡتُ وَ اَحۡيَا **ترجمو: اي الله پاڪ!** مان تنهنجي نالي سان ئي مران ٿو ۽ جيان ٿو (يعني سمهان ٿو ۽ جاڳان ٿو) ◈ ڏينهن جي ابتدائي حصي ۾ سمهڻ يا مغرب ۽ عشاء جي وچ ۾ سمهڻ مڪروهه آهي. ◈ ٻنپهرن جو قيلولو (ڪجهه دير

1... مشكوٰة، كتابُ الْاِيمان، بابُ الْاِعْتِصَام، جلد:1، صفحه:55، حديث:175۔

2... مسند ابی يعلی، جلد:4، صفحه:121، حديث:4915۔

ليٽڻ) مستحب آهي ◈ سمهڻ لاءِ مستحب اهو آهي ته پاڪائي سان سمهي ۽ ◈ ڪجهه دير ساڄي پاسي هٿ ڳل جي هيٺان رکي قبلي ڏانهن منهن ڪري سمهي ۽ ان کان پوءِ کاٻي پاسي سمهي. ◈ سمهڻ وقت قبر ۾ سمهڻ ڪي ياد ڪري ته اُتي اڪيلو سمهڻو پوندو عملن کان سواءِ ڪير به گڏ نه هوندو ◈ سمهڻ وقت ياد خدا ۾ مشغول هجي، تهليل، تسبيح ۽ تحميد پڙهي. (يعني لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ، سُبْحٰنَ الله ، ۽ اَلْحَمْدُ لِلّٰه جو وِرد ڪندو رهي) ايستائين جو سمهي پوي انسان جنهن حالت تي سمهندو آهي اُن تي ئي اٿندو آهي ۽ جنهن حالت تي مرندو آهي اُن تي ئي قيامت جي ڏينهن اٿندو. ◈ جاڳڻ کان پوءِ هي دعا پڙهو: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیٓ اَحْیَانَا بَعْدَ مَآ اَمَاتَنَا وَاِلَیْهِ النُّشُوْرُ. **ترجمو:** سڀ تعريفون **الله** عَزَّوَجَلَّ جي لاءِ آهن جنهن اسان کي مارڻ کان پوءِ زنده ڪيو ۽ انهيءَ ڏانهن موٽي وڃڻو آهي. ◈ جڏهن ڇوڪري يا ڇوڪريءَ جي ڄمار ڏهه سال ٿئي ته انهن کي الڳ الڳ سمهارڻ گهرجي بلڪ ان ڄمار جو ڇوڪرو ايڏي وڏي (يعني پاڻ جيڏن) ڇوڪرن يا (پاڻ کان وڏن) مردن سان گڏ نه سمهي. ◈ ڇوڪرو جڏهن شهوت جي حد کي پهچي ته اُهو مرد جي حڪم ۾ آهي. ◈ ننڊ مان سجاڳ ٿي ڏندڻ ڪريو ◈ رات جو ننڊ مان سجاڳ ٿي تهجُّد ادا ڪريو ته وڏي سعادت آهي[1] **فرمانِ مصطفيٰ** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم: "فرض کان بعد افضل نماز رات جي نماز آهي."[2]

میں سو جاؤں یا مصطفےٰ کہتے کہتے | کھلے آنکھ صَلِّ علیٰ کہتے کہتے

مختلف سنتون سکڻ جي لاءِ مڪتبة المدينه جي "بهارِ شريعت" جلد:3، حصو: 16 ۽ شيخ طريقت، امير اهلسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه جو 91 صفحن جو رسالو "550 سنتون ۽ آداب" خريد ڪيو ۽ پڙهو.

مانگو آ کر دُعا پاؤ گے مُدَّعا | در کرم کے کھلیں، قافلے میں چلو

1... 550 سنتیں اور آداب، صفحہ:38۔40۔

2... مسلم، کتاب الصیام، باب:فَضْلِ صَوْمِ الْمُحَرَّم، صفحہ:424، حدیث:1163۔

ہے نبی کی نظر، قافلے والوں پر | پاؤ گے راحتیں قافلے میں چلو

الله پاڪ اسان کي عمل جي توفيق عطا فرماءِ.

آمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوا عَلَى الحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد